

Formand: Knud Theil Nielsen, Tunnelvej 10, Hjulby – 5800 Nyborg
Tlf. 65 36 21 31 – 23 71 28 81 E-mail: ktn@nyborg.dk

Kasserer: Rene' Lehmann Pedersen, Hindehøjen 194 – 5240 Odense NØ
Tlf. 66 10 71 20 E-mail: gdhwebmester@hotmail.dk

Dato: 6. April 2009.

Til Genressourceudvalget

Anmodning om Udvalgets opbakning til fortsat mulighed for hold af kreaturer af gamle racer i bindestald

Foreningen "Gamle Danske Husdyrracer" skal høfligst gøre Genressourceudvalget opmærksomt på en sag, som kan få ganske negative konsekvenser for bevaringsarbejdet, dersom der ikke skrives ind. Det drejer sig om, at en arbejdsgruppe under Justitsministeriet d. 19. 2. d.å. har leveret en rapport til justitsministeren, hvori det anbefales at forbyde bindestalde til kvæg.

I GDH er vi uenige med arbejdsgruppen med hensyn til dette forslag, da det er vor erfaring, at kreaturerne under godt landmandskab netop har det optimalt og trygt i bindestalde. Vel at mærke, hvis der kun er tale om indbinding for vinteren, så dyrene kommer på græs i sommerhalvåret! I betragtning af, at der i modsætning til bindestalde er endog meget store problemer med taberkøer i løsdriftssystemer, hvilket Dyrenes Beskyttelse udmærket er bekendt med (jfr. organisationens hjemmeside (landbrugsdyr/kvæg/malkekøer), finder vi, at det er et lidet overvejet og meget drastisk skridt at tage, ligefrem at ville forbyde bindestalde.

Bla. fremfører Dyrenes Beskyttelse:

- At moderne løsdriftssystemer udøver et stort pres på den enkelte malkeko
- At i nogle besætninger udgør taberkøer helt op til 10 pct. af det samlede antal køer
- At dødeligheden hos malkekvæget er fordoblet over de seneste 15 år
- At 80 pct. af malkekøerne i løsdriftssystemer dør med kløv- og benlidelser
- At spaltegulve i sengebåsestalde gør køernes gang usikker
- At betongulve ofte er meget glatte og øger risikoen for at køerne bliver halte

Endelig fremfører Dyrenes Beskyttelse, at køer i dybstrøelse har generelt bedre sundhed, sammenlignet med løsdriftssystemer med beton/spalte- gulve. Her må vi dog pointere, at dybstrøelsesstaldene er i rivende tilbagegang bl.a. fordi halmen er blevet svær og dyr at skaffe pga. de nye afsætningsmuligheder til kraft-varmeværkerne.

Faktum er, at langt de fleste køer af ældre nationale racer, som er omfattet af bevaringsarbejdet i såvel regi af foreningen "Gamle Danske Husdyrracer" som i "Danske Husdyr" holdes i bindestalde. Hvis bindestaldene derfor ulovlig gøres, skønner vi, at en del af de i forvejen få bevaringsavlere må opgive dette meget væsentlige arbejde.

En af de væsentligste grunde til, at bevaringsavlerne holder deres dyr i bindestalde er, at de ikke ønsker at afhørne dem, og at der kun findes meget få beretninger om vellykket hold af kvæg med horn i løsdriftstalsystemer. I forvejen er der som sagt store problemer med taberkøer i løsdriftstalsystemerne, også selv om dyrene dér er afhørnede.

Ikke affornede køer i løsdrift øger taberko-problematikken betragteligt, og der ses hyppigt skader som ridsede, bulede og flængede kroppe eller ligefrem oprevne skedeåbninger samt blod i mælken. Det kan altså give ganske alvorlige dyreetiske problemer, hvis en ny lov tvinger behornede køer over i løsdriftssystemer, og det er vel næppe ligefrem justitsministerens intention med en ny lovgivning for kvæghold?

Når avlere af vore ældre nationale racer generelt ikke ønsker at afhorne deres kvæg, skyldes det primært at de ønsker at bevare de gamle racers identitet, så de ser ud, sådan som de har gjort det siden tidernes morgen. Altså det kulturhistoriske aspekt! Og man kan da også med nogen ret spørge, hvad er en gammel dansk ko uden horn? Ud over, at bevarelsen af kvægets hornpragt således betyder ganske meget for avlerne, har det også betydning for den bredere befolkning, når dyrene anvendes ved kulturelle arrangementer, eller hvis tv- og filmselskaber ønsker at anvende dem til scener, hvor ældre landmiljøer ønskes gengivet så autentiske som muligt. Køer, som udstationeres for sommeren på museer og lign., ønskes ligeledes med horn af hensyn til autenticiteten.

Endelig er der også de avlere, som synes, det er synd og naturstridigt at afhorne kvæget eller er af den opfattelse, at afhorning påvirker koens kvalitative egenskaber i negativ retning, hvilket giver en negativ afsmitning på dens produkter.

Alt i alt er der således meget, der taler for, at bevaringsavlerne bør have dispensation til fortsat at holde deres dyr i bindestalde, mod naturligvis at dyrene bindes ud på græs i sommerhalvåret. Hvis der ydermere er tale om bindseltypen "Vendsyssel bindsel", hvor de opbundne dyr ydes optimal bevægelsesfrihed, burde Justitsministeriet slet ingen betænkeligheder have med hensyn til opretholdelse af bindestalde til hornet kvæg.

Vi er opmærksomme på, at gruppen under Justitsministeriet har foreslået en udfasningsperiode på 15 år for bindestaldene, men inden for bevaringsarbejdet er man nødt til at se længere frem, særlig af hensyn til de avlere, som står for at bygge nye stalde og synes, at deres dyrs tarv bedst tilgodeses i bindestalde. En så lang udfasningsperiode af bindestalde var i øvrigt næppe blevet foreslået af Justitsministeriets arbejdsgruppe, såfremt der havde været frygt for, at dyrene skulle lide blot det mindste under forholdene.

Vi foreslår, at Genressourseudvalget inviterer justitsministeren med ud for at opleve Povl Jørgensens dejlige og veltrimmede køer i bindestald i Kirke Hyllinge, inden man over en bred kam forbyder denne form for dyrehold, endsigse stempler det som mindre etisk. Vi modtager også gerne en skrivelse fra udvalget, som bakker avlerne op med hensyn til deres ønsker om fortsat at kunne holde kvæg i bindestald. Har vi en sådan, vil vi forsøge at påvirke de økologiske organisationer m.v. til, at også de giver dispensationer med hensyn til bindestalde til avlerne af de ældre nationale racer.

Sluttelig skal vi fremføre det gode argument, at de gamle racer gennemgående er lette og naturligt byggede dyr, hvilket betyder, at de i modsætning til en række moderne racer klarer sig så at sige problemløst gennem vinteren i bindestalde. De gamle racers ophav har siden tidernes morgen stået bundet for vinteren, og den selektionsproces de har gennemgået betyder, at deres arvemasse er tilpasset dette miljø.

I håb om Udvalgets forståelse og støtte i denne alvorlige sag

Knud Theil Nielsen, (Formand for GDH)